

IZVJEŠTAJ

Federalnog Ministarstva okoliša i turizma (NFP)

o aktivnostima na saradnji sa Evropskom agencijom za okoliš (European Environment Agency – EEA)

O Evropskoj agenciji za okoliš

Europska agencija za okoliš (European Environment Agency – EEA) je agencija koju je osnovala Evropska Unija 1990. godine sa sjedištem u Kopenhagenu, sa glavnim zadatkom da "osigura Evropskoj uniji i zemljama članicama objektivne, pouzdane i usporedive informacije na nivou Evrope, omogućujući im tako da poduzmu potrebne mјere za zaštitu okoliša, da procjene rezultate dobivene poduzimanjem tih mјera i osigurati da javnost bude korektno informirana o stanju u okolišu". EEA upravlja podacima i informacijama o okolišu putem Evropske mreže za informisanje i promatranje (EIONET). Zemlje članice EEA, kao i zemlje saradnice EEA (šest zemalja Zapadnog Balkana: Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Kosovo, Sjeverna Makedonija i Srbija) svoju saradnju sa EEA ostvaruju putem imenovanih Nacionalnih fokalnih tačaka (National Focal Point – NFP) uz uključivanje Nacionalnih referentnih centara (National Reference Center – NRC) koji pokrivaju različite oblasti (priroda i biodiverzitet, kvalitet zraka i klimatske promjene, upravljanje vodama, upravljanje otpadom i upravljanje zemljište i tlom).

S obzirom na složenu političku i administrativnu strukturu, te podjele nadležnosti u oblasti zaštite okoliša, Bosna i Hercegovina svoju saradnju sa EEA ostvaruje putem tri NFP-a: na državnom nivou – Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnos Bosne i Hercegovine (MOFTER), na nivou Federacije BiH - Federalno ministarstvo okoliša i turizma i na nivou Republike Srpske - Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i okoliša.

Aktivnosti i učešće na sastancima

U 2019. godini nastavljene su aktivnosti na saradnji sa Evropskom agencijom za okoliš. Predstavnici Bosne i Hercegovine su učestvovali na tri ključna sastanka nacionalnih fokalnih tačaka zemalja članica i zemalja saradnica EEA u Kopenhagenu (u februaru, junu i oktobru).

U prostorijama Federalnog ministarstva okoliša i turizma u junu 2019. godine održan je sa predstvincima Evropske agencije za okoliš s ciljem generalnog unapređenja saradnje kao i procesa dostavljanja podataka prema EEA kako iz Federacije BiH tako i iz Republike Srpske.

U novembru Europska agencija za okoliš posjetila je Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i okoliša u Banja Luci, gdje je održan sastanak između EEA, predstavnika Federacije i Republike Srpske. Izložene su glavne aktivnost koje se tiču saradnje EEA sa Bosnom i Hercegovinom, predstavljen koncept regionalnog EEA IPA 2020 projekta, te se razgovaralo o Memorandumu razumjevanja između EEA i BiH. U decembru 2019. godine u Beču je održan i regionalni sastanak zemalja Zapadnog Balkana i EEA na temu dosadašnjih postignuća u saradnji sa EEA, te unapređenju saradnje i izvještavanja EEA u narednom periodu. Na sastanku je razmatran i Memorandum o razumijevanju koje bi zemlje Zapadnog Balkana trebale da potpišu sa EEA u cilju jačanja saradnje i uspostavljanja mreže za praćenje u skladu sa principima Evropske mreže za informisanje i promatranje okoliša (EIONET) za efikasno i efektivno izvještavanje EEA. Sistem praćenja u Bosni i Hercegovini pružit će redovne, ciljane, objektivne, relevantne i pouzdane informacije o životnoj sredini za rad EEA.

EEA pravi detaljne i cjelovite izvještaje o stanju europskog okoliša (State of Environment report – SOER) svakih pet godina. Jedna od značajnih aktivnosti u 2019. godini za Bosnu i Hercegovinu je i izrada

Šestog Izvještaja o stanju okoliša (State of Environment Report 2020 – SOER 2020). SOER 2020 sadrži sveobuhvatnu procjenu okoliša u Evropi, a zasnovan je na radu Evropske mreže za informisanje i promatranje (EIONET) – partnerstva između EEA i njene 33 države članice i šest zemalja saradnica Zapadnog Balkana. SOER 2020 predstavlja globalni kontekst koji oblikuje evropski razvoj, evropske okolišne i sektorske trendove i izglede, faktore koji ograničavaju ili omogućavaju transformativne promjene, te razmatra kako Evropa može da promijeni putanju na kojoj se nalazi i osigura održivu budućnost.

Također, u 2019. godini, Bosna i Hercegovina je učestvovala u pripremi publikacije za zemlje Zapadnog Balkana (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Kosovo, Sjeverna Makedonija i Srbija), koja daje kratak pregled ključnih postignuća u 20-ogodišnjoj saradnji sa EEA, te budućih izazova i potreba za unapređenje saradnje sa EEA i procesu pridruživanja EU.

Pored navedenog, druge aktivnosti su se odnosile na redovnu komunikaciju i saradnju koordinacije sa Nacionalnim referentnim centrima u zemlji radi olakšane razmjene informacija, kao i sudjelovanje stručnjaka za pojedine tematske oblasti iz Bosne i Hercegovine u redovnim aktivnostima EEA/EIONET i brojnim radionicama.

Najbitnija aktivnost koja predstoji početkom 2020. godine je usaglašavanje i potpisivanje Memoranduma o razumjevanju kojim će se unaprijediti saradnja sa EEA i identificirati struktura za efikasno izvještavanje prema EEA i uspostavljanje mreže za praćenje u skladu sa principima EIONET-a, a koji predstavlja dio finansijske pomoći u okviru Instrumenta predpristupne pomoći II (IPA II).

U prethodnom period relaiziran je EU IPA projekat „Jačanje institucija za zaštitu životne sredine/okoliša u Bosni i Hercegovini i priprema za predpristupne fondove“ (ENVIS projekat) koji je pridonio jačanju tehničkih, administrativnih i programskih kapaciteta institucija uključenih u upravljanje okolišem u BiH, u skladu sa EU IPA zahtjevima (posebno u vezi s IPA II), te unaprijedio proces aproksimacije EU u sektoru okoliša, te dao prijedlog za poboljšanje sistema upravljanja podacima okoliša i sistema izvještavanja.